

Zienswijze op brief omwonenden Hof van Dalfsen inzake visie opvang vluchtelingen

Behandeld in collegevergadering van	-	3 september 2024
Portefeuillehouder	-	J.W. Uitslag (wethouder)
Domein	-	Staf
Contactpersoon	-	J. Elshof
Contactgegevens	-	j.elshof@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van haar zienswijze op de brief van direct omwonenden van de opvanglocatie Hof van Dalfsen naar aanleiding van de Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers

Toelichting:

Met de brief d.d. 30 juli 2024 geven de direct omwonenden van de opvanglocatie Hof van Dalfsen hun visie op de ontwikkelingen naar aanleiding van “de visie en aanpak structurele opvang asielzoekers”.

De brief van de direct omwonenden wil ons college voorzien van enkele reacties.

Inleiding

Sinds de start van de opvang in het Hof van Dalfsen is er veel gebeurd, gezegd en (vooral) gezwegen. De zorgen die wij in onze brief van 1 oktober 2022 hebben geuit maar ook ons gevoel bij de verschillende partijen waaronder de gemeente zijn helaas grotendeels bewaarheid geworden. Toen al constateerden wij dat er geen sprake was van open en eerlijke communicatie en dat het de gemeente ontbrak aan empathie met de omwonenden. Toen al vroegen wij u als gemeente in de communicatie ten allen tijde open, eerlijk en transparant te zijn.

Reactie:

Allereerst willen wij benadrukken dat we de gevoelens en zorgen begrijpen en er met de nodige aandacht naar luisteren. Het spijt ons te horen dat direct omwonenden de situatie anders ervaren. We zijn verrast door de inhoud van de brief. Het beeld dat hierin geschetst wordt, strookt niet met het beeld dat ons college heeft. We willen graag in gesprek blijven met de direct omwonenden om ervoor te zorgen dat de communicatie en samenwerking zo goed mogelijk verloopt. De gemeente streeft ernaar een goede buur te zijn voor de direct omwonenden en hen actief betrekken bij de ontwikkelingen rondom de opvang op deze locatie. Wij zijn van mening dat de communicatie met de direct omwonenden tot nu toe adequaat verlopen is, onder meer door het organiseren en houden van klankbordgroepbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten vinden regelmatig plaats en kunnen indien nodig vaker georganiseerd worden. Sinds oktober 2022 hebben 11 bijeenkomsten plaatsgevonden. In het begin was de frequentie hoger, later is dit afgebouwd. Wij zijn daarin open en eerlijk. Wij ervaren de communicatie met de direct omwonenden van deze opvanglocatie als constructief en willen dit graag voortzetten.

Er was sprake van een tijdelijke situatie; crisisnoodopvang voor zes maanden. Deze tijdelijke situatie duurt inmiddels echter bijna twee jaar. Natuurlijk heeft niemand dit in deze omvang zien aankomen maar toch, nu de situatie daar is was enige empathie en transparantie van de gemeente wenselijk geweest.

Reactie:

Voor de verlenging van de crisishulpopvang, die oorspronkelijk voor zes maanden gepland was, hebben we de klankbordgroep bijeengeroepen om de noodzaak van deze verlenging te

bespreken. Tijdens de bijeenkomst hebben we de situatie toegelicht en de zorgen van de betrokkenen besproken. We begrijpen dat de langere duur van de opvang niet ideaal is, maar willen benadrukken dat we altijd streven naar openheid in onze communicatie en het belangrijk vinden om aandacht te hebben voor de belangen van de direct omwonenden.

Vragen over het raadsvoorstel

Ad 1. Waar gaat de voorkeur van de gemeente naar uit: een of meerdere locaties?

Reactie:

Het gaat om één of enkele locaties. Vanuit de bijeenkomsten is vaak gesteld dat er sprake dient te zijn van een evenwichtige spreiding van vluchtelingen binnen de gemeente. In de afwegingen kijken we welke oplossing (één of enkele) het beste past binnen de mogelijkheden.

Ad 2. Is het noodzakelijk dat de locatie in eigendom van de gemeente moet zijn? Indien niet, waarom is een aantal maanden geleden dan aan Lenferink gevraagd of de gemeente het Hof van Dalfsen kon kopen?

Reactie:

Het is niet noodzakelijk dat de locatie eigendom is van de gemeente. Uit het feit dat ambtelijk wel eens is geïnformeerd of het pand Hof van Dalfsen is aan te kopen, mag niet geconcludeerd worden dat de gemeente op deze locatie verder wil met de opvang. De eigenaar heeft aangegeven het pand niet te willen verkopen, waardoor deze optie nimmer bestuurlijk is verkend. Er zijn dan ook geen aan- en verkoopgesprekken gevoerd.

Ad 3 en 4. Aan welke ruimtelijke wet- en regelgeving moet de gemeente voldoen bij het realiseren van een opvanglocatie? Welke bestemming is op de op te starten structurele opvanglocatie van toepassing? Is dat 'wonen' of 'maatschappelijk vastgoed' of zijn er nog andere mogelijkheden?

Reactie:

De structurele opvanglocatie dient te voldoen aan de wet- en regelgeving, of het is mogelijk om de locatie geschikt te maken om hieraan te voldoen. Dat geldt ook voor de bestemming volgens het omgevingsplan. Bij de bepaling van een locatie zullen we ingaan op de vereisten volgens het omgevingsplan en de mate waarin die locatie daaraan voldoet.

Ad 5. Aangegeven wordt dat de gemeente zich voor de locatie in Lemelerveld heeft gecommitteerd aan ongeveer een jaar na ingebruikname. Klopt dit nog? Voor de locatie Hof van Dalfsen werd namelijk gesproken over een half jaar en dat is inmiddels bijna 2 jaar.

Reactie:

De uitgangspunten voor de locatie in Lemelerveld zijn onveranderd.

Vragen over het visiedocument

Ad 1. Een van deze uitgangspunten is dat elke mogelijke locatie voor minimaal 5 jaar beschikbaar moet zijn. Op onze vraag tijdens het overleg wat er gebeurd als er een perfecte locatie beschikbaar is voor 3 jaar, werd geantwoord dat deze locatie op het toetsingsformulier hierop dan slecht zou scoren. Dit is volgens ons niet juist: zoals het nu is verwoord zou een dergelijke locatie niet in aanmerking

komen. De uitgangspunten zijn toch kaders waarbinnen gezocht moet worden naar passende locaties?

Reactie:

Voor de beoordeling van de locaties wordt gebruik gemaakt van een beoordelingsformulier. Locaties scoren daarbij: goed, voldoende of slecht. Mocht een locatie niet voor vijf jaar beschikbaar zijn dan zal de beoordeling 'slecht' van toepassing zijn. Daarna worden de verschillende locaties met elkaar te vergeleken. Dit houdt in dat een locatie die voor minder dan vijf jaar beschikbaar is, niet automatisch wordt uitgesloten. In dit stadium wensen we namelijk geen locaties op voorhand uit te sluiten.

Ad 2. Om gegronde redenen kan soms worden afgeweken van bestaande wet- en regelgeving. Waar moeten wij in dit kader aan denken?

Reactie:

De gemeente zal nader bepalen welke bestemming geldend zou moeten zijn voor de opvanglocatie. Wij verwachten dat er geen dan wel weinig potentiële locaties voldoen aan de vereisten van het omgevingsplan. Dat maakt dat we de mogelijkheid open willen houden om (vanwege tijdsdruk) de mogelijkheid van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dan wel een omgevingsvergunning zullen mogen overwegen. Ook kan het uitroepen van een crisissituatie betekenen dat tijdelijk van bestaande wet- en regelgeving wordt afgeweken.

Ad 3. Wat zijn de bestaande beleidskaders van de gemeente en eventueel andere overheidsinstanties waaraan de mogelijke opvanglocaties getoetst worden? En de gestelde doelen en richtlijnen?

Reactie:

Zonder limitatief te zijn, kan hierbij gedacht worden aan Ruimtelijke plannen van Eisen van het COA, bepalingen uit de Omgevingswetgeving, Veiligheid- en hygiënevoorschriften.

Ad 4. Het is belangrijk dat inwoners tijdig, duidelijk en volledig worden geïnformeerd over de plannen voor een nieuwe opvanglocatie'. Hoe gaat de gemeente er voor zorgen dat dit nu wel nagekomen wordt?

Reactie:

Wij informeren inwoners tijdig, duidelijk en zo volledig mogelijk. Het proces te komen tot structurele opvang voeren wij uit met actieve betrokkenheid van de inwoners. Daartoe hebben we aangegeven hoe het proces verloopt, welke stappen gezet worden en op welke momenten input geleverd kan worden. Ook voor de vervolgfase wordt een communicatie- en participatieverslag opgesteld. Onderdeel daarvan is ook het informeren van de direct omwonenden wanneer een locatiekeus is bepaald.

Ad 6. Waar in het traject wordt het gesprek met het COA gevoerd over het beheer van de locaties?

Reactie:

Volgens de bepalingen van de Spreidingswet zijn wij verplicht aan te geven hoeveel opvangplekken op welke locatie(s) gerealiseerd worden. De vraag of de gemeente, het COA dan wel een andere organisatie de realisatie en het beheer gaat voeren, ligt nog open. De wet biedt wel de mogelijkheid voor realisatie en exploitatie door de gemeente. Een en ander is met name afhankelijk van de kaders en financiën waaronder de gemeente in staat wordt gesteld deze taak uit te voeren.

Ad 8. Wat wordt verstaan onder 'de omgeving van een opvanglocatie' in relatie tot het creëren van een platform waar inwoners mee kunnen denken en praten? Alleen

omwonenden of verder dan dat? In het laatste geval: realiseer je goed dat inwoners die verder van de locatie af wonen andere belangen vertegenwoordigen dan de direct omwonenden.

Reactie:

Wij hechten veel waarde aan een overlegplatform met de direct omwonenden. We stemmen de kring van direct omwonenden af met aangrenzende bewoners van de opvanglocatie. In sommige gevallen kan de vertegenwoordiging ook plaatsvinden door iemand die verder van de locatie staat. We hebben daarbij oog voor mogelijke tegenstrijdige belangen.

Ad 9. Hoe kan het dat het gebruik van o.a. wiet blijft voorkomen op locaties als dit tegen de huisregels is?

Reactie:

Het is begrijpelijk dat dit vraagtekens oproept. Net als overal in de samenleving vindt er experimenteergedrag plaats. Huisregels zijn er om nageleefd te worden en de medewerkers zien toe op de naleving daarvan. Bij de toepassing daarvan wordt wel een menselijke maat genomen. Uiteraard mag er geen sprake zijn van overlast en onveiligheid. Verder kent het sanctiebeleid verschillende stappen, waardoor bij een overtreding niet meteen tot de strengste maatregelen wordt overgegaan.

Ad 10. Er moet aan de voorkant duidelijkheid zijn over eventuele planschade. Gaat de gemeente hier (aan de voorkant) duidelijkheid over geven?

Reactie:

We kennen binnen het ruimtelijke beleid regels met betrekking tot nadeelcompensatie. Deze regels zijn hier ook van toepassing.

Ad 11. Helaas zijn er veel voorbeelden, waarin de beveiliging richting de omwonenden niet zo heeft opgetreden als gewenst/gehoopt. Ook de gemeente heeft de omwonenden deze veiligheid in een aantal gevallen niet geboden.

Reactie:

Niet ontkend wordt dat de beveiliging in het verleden enkele keren niet adequaat heeft opgetreden, met name bij incidenten van geluidsoverlast na 22 uur. De gemeente heeft echter steeds actie ondernomen om deze problemen aan te pakken. Na een aanbesteding is een ander beveiligingsbedrijf verantwoordelijk voor de beveiliging op de locatie. Naar ons oordeel is nimmer sprake geweest van onveiligheid voor omwonenden of bewoners. We zijn van oordeel dat de veiligheid op deze locatie gewaarborgd is, met 24/7 beveiliging en een verwaarloosbaar aantal (lichte) incidenten.

Bijlagen:

Brief van direct omwonenden Hof van Dalfsen d.d. 31 juli 2024

Brief aan direct omwonenden Hof van Dalfsen d.d. 4 september 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de wnd. burgemeester
H. Jager

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Geachte college- en raadsleden van de gemeente Dalfsen en iedere andere lezer van deze brief,

Sinds 3 oktober 2022 zijn wij burens van de crisisnoodopvang van asielzoekers, statushouders en Oekraïners in het Hof van Dalfsen. Of de benaming nog steeds 'crisisnoodopvang' is en of alle drie de genoemde groepen nog in het Hof worden gehuisvest, is voor deze brief niet aan de orde. Maar toch.....

Sinds de start van de opvang in het Hof van Dalfsen is er veel gebeurd, gezegd en (vooral) gezwezen. De zorgen die wij in onze brief van 1 oktober 2022 hebben geuit maar ook ons gevoel bij de verschillende partijen waaronder de gemeente zijn helaas grotendeels bewaarheid geworden. Toen al constateerden wij dat er geen sprake was van open en eerlijke communicatie en dat het de gemeente ontbrak aan empathie met de omwonenden. Toen al vroegen wij u als gemeente in de communicatie ten allen tijde open, eerlijk en transparant te zijn. Ook vroegen wij om bepaalde zaken, waaronder het bevestigen van de tijdelijke opvang voor een periode van 6 maanden, schriftelijk te bekrachtigen. En wat is het dan jammer om te moeten constateren dat wij dit nu weer moeten doen.

Nu verwijten wij onszelf dat wij – in de beginperiode van de opvang - niet langer volgehouden hebben met het vragen naar informatie en de bevestiging van afspraken. Wij zijn hier indertijd mee gestopt omdat er sprake was van een tijdelijke situatie; crisisnoodopvang voor zes maanden. Deze tijdelijke situatie duurt inmiddels echter bijna twee jaar. Natuurlijk heeft niemand dit in deze omvang zien aankomen maar toch, nu de situatie daar is was enige empathie en transparantie van de gemeente wenselijk geweest.

Momenteel staan wij aan de vooravond van de inrichting van meer structurele asielopvang in de gemeente Dalfsen. Als burens van de huidige opvang hebben wij hierover meegedacht en onze input geleverd tijdens de inloopavond op 16 mei jl. in de Trefkoele+. Mede op basis van de op deze avond verworven input is het raadsvoorstel Structurele asielopvang opgesteld, een voorstel dat wij, op ons verzoek, van hebben ontvangen. In de vergadering van de klankbordgroep dd. 24 juli jl. is dit voorstel ook (grotendeels) inhoudelijk besproken. Deze bespreking en de reactie hierin op vragen van onze kant heeft ons doen besluiten wederom een brief aan u te richten.

Het opgestelde raadsvoorstel is naar onze mening multi-interpretabel en geeft veel ruimte om zaken net even anders in te vullen. Ondanks dat getracht heeft vragen te beantwoorden en opmerkingen te pareren leggen wij de vragen en/of opmerkingen ook graag in deze brief aan u voor.

1. Waar gaat de voorkeur van de gemeente naar uit: een of meerdere locaties?
2. Is het noodzakelijk dat de locatie in eigendom van de gemeente moet zijn? Indien niet, waarom is een aantal maanden geleden dan aan Lenferink gevraagd of de gemeente het Hof van Dalfsen kon kopen? Dit impliceert namelijk dat jullie verder willen met (opvang in) het Hof van Dalfsen (wat dan dus ook weer niet open wordt gecommuniceerd).
3. Aan welke ruimtelijke wet- en regelgeving moet de gemeente voldoen bij het realiseren van een opvanglocatie?

4. Welke bestemming is op de op te starten structurele opvanglocatie van toepassing? Is dat 'wonen' of 'maatschappelijk vastgoed' of zijn er nog andere mogelijkheden?
5. Aangegeven wordt dat de gemeente zich voor de locatie in Lemelerveld heeft gecommitteerd aan ongeveer een jaar na ingebruikname. Klopt dit nog? Voor de locatie Hof van Dalfsen werd namelijk gesproken over een half jaar en dat is inmiddels bijna 2 jaar.

Ook over het document 'Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers' hebben wij de nodige vragen en opmerkingen, te weten:

1. Op bladzijde 4 staat de gemeente een aantal uitgangspunten heeft meegegeven waar zij zich aan wil houden en dat deze uitgangspunten niet ter discussie staan. Een van deze uitgangspunten is elke mogelijke locatie voor minimaal 5 jaar beschikbaar moet zijn. Op onze vraag tijdens het overleg wat er gebeurd als er een perfecte locatie beschikbaar is voor 3 jaar, werd geantwoord dat deze locatie op het toetsingsformulier hierop dan slecht zou scoren. Dit is volgens ons niet juist: zoals het nu is verwoord zou een dergelijke locatie niet in aanmerking komen. De uitgangspunten zijn toch kaders waarbinnen gezocht moet worden naar passende locaties? Graag vernemen wij hoe u hier naar kijkt. Als het gegeven antwoord correct is, dan is de gebruikte tekst niet passend.
2. Op bladzijde 4 staat eveneens dat in tijdsdruk van de tijdelijke opvang om gegronde redenen soms is afgeweken van bestaande wet- en regelgeving. Waar moeten wij in dit kader aan denken? Als buurt zijn wij namelijk lang bezig geweest om duidelijkheid omtrent het juiste bestemmingsplan te krijgen maar de gemeente heeft hierin niet meegewerkt.
3. Wat zijn de bestaande beleidskaders van de gemeente en eventueel andere overheidsinstanties waaraan de mogelijke opvanglocaties getoetst worden? En de gestelde doelen en richtlijnen? (eveneens op bladzijde 4).
4. 'Transparantie is de basis van goede communicatie. Het is belangrijk dat inwoners tijdig, duidelijk en volledig worden geïnformeerd over de plannen voor een nieuwe opvanglocatie' (transparantie, actie en open, tijdig en volledig wordt ook teruggegeven vanuit de inloopavonden). Ondanks dat het nog niet helemaal zo ver is, de nieuwe opvanglocatie(s) is/zijn immers nog niet bekend, weerspiegelt juiste deze in alles wat in de afgelopen 2 jaar bij de gemeente mis is gegaan. Hoe gaat de gemeente er voor zorgen dat dit nu wel nagekomen wordt?
5. Onderdeel van het participatietraject (blz. 5) is een sessie met de ambtelijke organisatie van de gemeente. Bijzonder bij de verslaglegging hieromtrent is dat er met geen woord gerept wordt over de omwonenden, alle focus ligt op de op te vangen doelgroepen. Dit past overigens ook bij onze ervaringen; in de afgelopen jaren is er, naast de personen die wij spreken vanuit de klankbordgroep, geen interesse vanuit de gemeente richting ons, omwonenden, getoond. Een gemiste kans, en dat bleek ook wel tijdens de inloopavond op 16 mei jl. Een gemeenteraadslid meldde ons blij te zijn met de manier waarop de opvang in het Hof van Dalfsen verloopt; geen klachten, geen incidenten. Het leek alsof wij een klap in het gezicht kregen en wij hebben betreffend gemeenteraadslid verteld hoe het er echt aan toe gaat. Heel bijzonder dat onze gemeenteraad niet wordt geïnformeerd en voor ons ook heel beangstigend dat zij straks een voorstel moeten beoordelen en aannemen zonder de daadwerkelijke situatie juist in beeld te hebben.

6. Waar in het traject wordt het gesprek met het COA gevoerd over het beheer van de locaties?
7. Het voorhanden zijn van dagelijkse voorzieningen op loopafstand wordt door (een medewerker van) de Veiligheidsregio niet als noodzakelijk geacht; (gratis) openbaar vervoer schijnt voldoende te zijn.
8. Wat wordt verstaan onder 'de omgeving van een opvanglocatie' in relatie tot het creëren van een platform waar inwoners mee kunnen denken en praten? Alleen omwonenden of verder dan dat? In het laatste geval: realiseer je goed dat inwoners die verder van de locatie af wonen andere belangen vertegenwoordigen dan de direct omwonenden.
9. Goede huisregels (blz. 10) zijn essentieel; toezien op naleving ook. Geen wiet gebruiken = geen wiet gebruiken, maar toch wordt het gedaan en ondervinden omwonenden hier hinder van. Hoe kan het dat het gebruik van o.a. wiet blijft voorkomen op locaties als dit tegen de huisregels is?
10. Er moet aan de voorkant duidelijkheid zijn over eventuele planschade (blz. 10). Gaat de gemeente hier (aan de voorkant) duidelijkheid over geven?
11. Door beide documenten heen wordt aandacht gevraagd voor de veiligheid van bewoners van de opvang maar ook voor de omwonenden. Goede beveiliging die oog heeft voor beide partijen is hierbij essentieel. Helaas zijn er veel voorbeelden waarin de beveiliging richting de omwonenden niet zo heeft opgetreden als gewenst/gehoopt. Ook de gemeente heeft de omwonenden deze veiligheid in een aantal gevallen niet geboden. Veiligheid is essentieel voor beide partijen!

Vooralsnog zijn dit de onderwerpen die op dit moment bij ons leven. Wij houden ons het recht voor om deze lijst aan onderwerpen verder uit te breiden mocht dit noodzakelijk zijn.

Wij hopen dat de gemeente richting ons inhoudelijk reageert op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen. Daarbij hopen wij dat ruimte voor participatie, tijdig informeren, transparantie en veiligheid voortaan centraal staan, in het belang van iedereen.

Dalfsen, 30 juli 2024

De gezamenlijke burens van de Haersolteweg (klankbordgroep)

Direct omwonenden Hof van Dalfsen
Haersolteweg, Dalfsen
Mailadres:

Uw brief/kenmerk:
30 juli 2024

Ons kenmerk:
DOC/24/

Inlichtingen bij:

Doorkiesnummer:
(0529)

Onderwerp:
Zienswijze visie opvang
vluchtelingen

Zaaknummer:
Z/24/

Datum:
4 september 2024

Beste leden van de klankbordgroep omwonenden Hof van Dalfsen,

Met uw bovenvermelde brief spreekt u uw zorgen uit en stelt u vragen omtrent de Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers. Omdat deze brief ook is gericht aan de raadsfracties hebben we een afschrift in handen gesteld van de griffie van de gemeenteraad. De Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers staat geagendeerd voor behandeling in de raadscommissie van 9 september.

Wij hebben uw brief voorzien van een reactie in de vorm van een informatienotitie. Deze informatienotitie treft u als bijlage aan. We hebben de griffie verzocht uw brief met deze informatienotitie te voegen bij de agendastukken voor de raadscommissievergadering van 9 september.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de wnd. burgemeester,
H. Jager

gemeentesecretaris,
H. van der Woude

Bijlage: informatienotitie zienswijze omwonenden Hof van Dalfsen